

Bài thi

**GIẢI THƯỞNG SẢN PHẨM TRUYỀN THÔNG
KHOA HỌC - CÔNG NGHỆ ĐỒNG NAI NĂM 2015**

Đề tài: Chấn chỉnh hoạt động kinh doanh vàng ở Đồng Nai

Tác giả:

Đơn vị công tác: Văn phòng Đông Nam bộ

SĐT: 09

Email:

Đồng Nai tháng 12.2016

Lời tựa: Trước tình trạng hoạt động kinh doanh vàng có thể nói là bất nháo, bởi hầu như tiệm vàng nào cũng bán vàng non tuổi, kém về chất lượng và không đúng cả về số lượng, gây nhiều thiệt thòi cho người dân. Trong năm 2016, Sở KHCN tỉnh Đồng Nai đã quyết tâm chấn chỉnh lại hoạt động này, trọng trách đó được giao cho Chi cục Tiêu chuẩn Đo lường Chất lượng. Sau hai tháng bỏ công truy quét, hiệu quả mang lại hết sức khả quan, hàng chục tiệm vàng bị phát hiện bán vàng non tuổi, Sở KHCN phạt tổng số tiền hơn 1 tỷ đồng, kéo theo đó là hơn 100 tiệm vàng khác xin được hỗ trợ trong việc kiểm định lại độ tuổi vàng.

Và hiệu quả càng được chứng minh là ngay sau đó, thực hiện chỉ đạo của Bộ KHCN, tỉnh Đồng Nai đã thành lập Đoàn liên ngành gồm Sở KHCN, Sở Công thương, Ngân hàng nhà nước, Công an tỉnh, Thanh tra tỉnh và các sở, ban, ngành liên quan tiến hành thanh tra hoạt động kinh doanh vàng trên địa bàn trong ba tháng, tuy nhiên lần này việc phát hiện vàng non tuổi chiếm tỷ lệ rất nhỏ (chỉ 1,01%).

Bài 1. Vàng non tuổi bán tràn lan

Qua kiểm tra hoạt động kinh doanh vàng tại Đồng Nai, Chi cục Tiêu chuẩn Đo lường Chất lượng Đồng Nai đã phát hiện nhiều vi phạm về tuổi vàng nghiêm trọng.

70% tiệm vàng bị kiểm tra “lòi” vàng non tuổi

Ông Phạm Văn Sáng - Giám đốc Sở KHCN Đồng Nai, cho biết nhằm chấn chỉnh tình hình kinh doanh vàng, trang sức trên địa bàn tỉnh; xóa bỏ tình trạng vàng non tuổi tràn lan và tồn tại bao lâu nay. Đầu năm 2016, Sở KHCN Đồng Nai đã lập kế hoạch kiểm tra, xử lý. Chi cục Tiêu chuẩn Đo lường Chất lượng - Đơn vị do “nữ tướng” bắt xăng gian Đỗ Ngọc Thanh Phương đứng đầu được giao thực hiện nhiệm vụ. Để thực hiện chiến dịch, đầu tiên Sở KHCN Đồng Nai đầu tư hai thiết bị thử vàng bằng công nghệ quang phổ, một máy cố định và một máy di động (tổng số tiền là 4 tỷ đồng). Hai máy này có khả năng thử nghiệm vàng chính xác và tương thích với kết quả thử từ Trung Tâm Kỹ Thuật Tiêu Chuẩn Đo Lường Chất Lượng 3 (Trung tâm 3, thuộc Bộ KHCN)

Một thiết bị cân trọng lượng vàng của Sở KHCN đầu tư.

Tiếp đó, trong tháng 2 và 3.2016, “nữ tướng” Đỗ Ngọc Thanh Phương cùng với các đồng nghiệp chia nhau ra, đóng giả là khách hàng đi đến các các tiệm vàng của các doanh nghiệp (DN) kinh doanh vàng trên toàn tỉnh (trên 400 DN) mua sản phẩm về kiểm định. Khi đã có kết quả thì tiến hành lập đoàn kiểm tra, lấy mẫu đưa về Trung tâm 3 kiểm định.

Theo ông Phạm Văn Sáng, lâu nay vẫn diễn ra một điều hiển nhiên là khi người dân mua vàng ở tiệm này, xong bán lại chính tiệm đó thì lỗ ít, nhưng đem bán ở tiệm khác thì sẽ lỗ rất nhiều. Nguyên nhân do vàng không đủ tuổi như chỗ tiệm bán công bố. Ông Sáng cho rằng khi DN kinh doanh vàng lên chành vàng (DN chế tác vàng) mua thì có thỏa thuận giữa hai bên, kiểu như DN kinh doanh muốn làm chiếc nhẫn hàm lượng vàng 60% thôi nhưng yêu cầu chành vàng ghi trên đó là 70%. Cho nên trong hai tháng 5 và 6.2016, qua kiểm tra 50 DN thì phát hiện đến 47 DN vi phạm, đặc biệt hầu hết đều là vi phạm về độ tuổi vàng không đúng với thực tế niêm yết trên sản phẩm.

Hàm lượng 65,5 %, đóng mác 98%

Cụ thể đối với vàng 23K tương đương hàm lượng vàng 98%, nhưng qua kiểm tra 47 DN vi phạm chỉ đạt bình quân 93,5%, có DN chỉ đạt 65,57%; vàng 18K tương đương hàm lượng vàng 75% nhưng qua kiểm tra đạt bình quân 73%, có DN chỉ đạt 65%; vàng 16K tương đương hàm lượng vàng 68% nhưng qua kiểm tra đạt trung bình 65%, có DN chỉ đạt 62,5 %.

Chiếc máy thử vàng bằng công nghệ quang phổ.

Với những sai phạm trên Sở KHCN Đồng Nai đã ra quyết định xử phạt 35 DN với tổng số tiền hơn 1,1 tỷ đồng. Trước hoạt động kiểm tra gắt gao Sở KHCN, trong tháng 6.2016 hàng loạt các DN kinh doanh vàng lần lượt đã có đơn xin được hỗ trợ thực hiện đúng quy định trong việc sản xuất, kinh doanh vàng trang sức, mỹ nghệ.

Box: Ngoài việc dùng hai máy thử vàng bằng công nghệ quang phổ vào việc phát hiện vàng non tuổi tại các tiệm vàng để xử lý, ngay thời điểm đó Sở KHCN Đồng Nai đã triển khai dịch vụ thử hàm lượng vàng (tuổi vàng) cho người dân với chi phí từ 12.000 – 30.000 đồng/món. Nếu kết quả thử có hàm lượng thực tế thấp hơn hàm lượng vàng ghi trên hóa đơn của cơ sở kinh doanh, người mua vàng không phải trả chi phí thử vàng mà còn được Sở KHCN thanh toán chi phí đi lại với số tiền tối đa là 100.000 đồng/lần.

Bài 2: Không còn vàng gian, vàng kém chất lượng

Sau khi biết Đồng Nai mạnh tay xử lý vàng non tuổi, hàng loạt các DN kinh doanh vàng kéo nhau đem vàng lên Sở KHCN nhờ đo độ tuổi, kiểm định chất lượng để dán nhãn cho phù hợp.

Kiểm tra để chấn chỉnh, không phải để xử phạt

Giám đốc Sở KHCN Đồng Nai Phạm Văn Sáng đang trả lời báo chí.

Ông Phạm Văn Sáng, cho biết mục tiêu của việc kiểm tra là để chấn chỉnh, thiết lập lại môi trường kinh doanh vàng tranh sức, mỹ nghệ lành mạnh chứ không phải là xử phạt (giống như thực hiện trong lĩnh vực kinh doanh xăng dầu vào năm 2015). Cho nên vào tháng 4 (trước khi kiểm tra) Sở KHCN đã gửi văn bản thông báo đến các DN. Đầu tháng 6, Sở KHCN tiếp tục ban hành văn bản thông báo trong tháng 7

và 8.2016 sẽ có Đoàn liên ngành được thành lập theo chỉ đạo của Bộ KHCN thanh tra việc kinh doanh vàng trang sức, mỹ nghệ.

Tuy nhiên theo ông Sáng, có lẽ do lâu nay DN không bị xử nặng tay nên mới đầu tỏ ra không quan tâm đến kế hoạch chấn chỉnh của Sở KHCN. Bằng chứng là trong tháng 5, qua kiểm tra 35 DN thì phát hiện cả 35 DN đều vi phạm về độ tuổi vàng. Chỉ đến khi người của Sở vào cuộc kiểm tra, xử phạt, đồng thời ban hành văn bản lần thứ 2 thì số lượng vi phạm mới bắt đầu giảm.

“Sau đó có 106/400 DN kinh doanh vàng trên toàn tỉnh gửi đơn xin hỗ trợ đo độ tuổi, kiểm định lại chất lượng vàng để dán nhãn cho phù hợp. Điều này chứng tỏ việc làm của Sở KHCN đã tạo được sự chuyển biến về nhận thức đối với những DN kinh doanh vàng trong việc chấp hành các quy định của pháp luật về tiêu chuẩn, đo lường, chất lượng, nhãn hàng hóa. Theo tôi được biết song song với việc nhờ Sở KHCN hỗ trợ trong việc kiểm định lại độ tuổi vàng thì nhiều DN đã tự giác nấu lại vàng non tuổi hoặc đem tới nơi sản xuất đổi lại. Đây là một điều đáng mừng, chúng tôi đã đạt được cái đích muốn hướng tới”, ông Sáng hồ hởi cho hay.

Chỉ còn hơn 1% sai phạm

Thực hiện chỉ đạo của Bộ KHCN, tỉnh Đồng Nai đã thành lập Đoàn liên ngành gồm Sở KHCN, Sở Công thương, Ngân hàng nhà nước, Công an tỉnh, Thanh tra tỉnh và các sở, ban, ngành liên quan tiến hành thanh tra hoạt động kinh doanh vàng trên địa bàn trong ba tháng, tuy nhiên lần này việc phát hiện vàng non tuổi chiếm tỷ lệ rất nhỏ (chỉ 1,01%).

Hoạt động kinh doanh vàng của một DN lớn ở Đồng Nai.

Tổng cộng, từ ngày 1.7 đến 30.9.2016, đoàn đã thanh tra đối với 44 tổ chức, 6 cá nhân kinh doanh vàng về các tiêu chí gồm: kiểm tra cân vàng; định lượng vàng theo công bố; kiểm tra việc công bố tiêu chuẩn chất lượng áp dụng trong sản xuất vàng; việc ghi nhãn hàng hóa và hàm lượng vàng.

Kết quả cho thấy hầu hết tất cả đều chấp hành tốt các quy định, riêng về hàm lượng vàng qua kiểm tra 1286 mẫu, chỉ phát hiện 13 mẫu không đạt chất lượng (chiếm tỷ lệ 1,01%, hàm lượng vàng thiếu trung bình là 4,2%).